

**Ochrona i kształtowanie
walorów środowiska
przyrodniczego oraz
dziedzictwa kulturowego
powiatu poznańskiego**

CEL STRATEGICZNY I

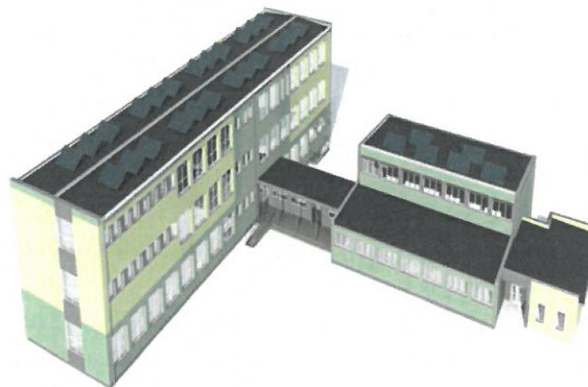
Cel strategiczny 1.		Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego powiatu poznańskiego
Cel operacyjny 1.1.		Poprawa stanu środowiska przyrodniczego
Działanie	1.1.1.	Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Powiat
	1.1.2.	Realizacja założeń zawartych w „Programie usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego”
	1.1.3.	Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu
	1.1.4.	Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów
	1.1.5.	Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego
	1.1.6.	Identyfikacja, sporządzanie i aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi oraz prowadzenie obserwacji i rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy
	1.1.7.	Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna

Działanie 1.1.1. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Powiat

Cel i zakres działania	Działanie to zgodne jest z ustawą o samorządzie powiatowym z 5 czerwca 1998 r., gdzie kwestie ochrony środowiska przyrodniczego, jak również utrzymanie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej zostały zdefiniowane jako ustawowe zadania Powiatu. W związku z występującymi przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ i benzo(a)pirenu, ochrona jakości powietrza jest jednym z głównych celów środowiskowych Powiatu. Działanie zakłada termomodernizację, wymianę urządzeń elektrycznych i oświetlenia pomieszczeń na energooszczędne oświetlenie typu LED, wymianę baterii i urządzeń na wodooszczędne, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (np. poprzez wykonanie instalacji solarnej do ogrzania wody czy pozyskania energii elektrycznej), rekuperację – odzysk ciepła z powietrza wywiewanego. Ponadto każdy nowo projektowany, remontowany lub modernizowany budynek będzie wyposażony w urządzenia o wysokiej klasie energooszczędności, tak by jego efektywność energetyczna była możliwie najwyższa. Działanie to zapewnia poprawę bilansu energetycznego budynków poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ich ogrzania, przygotowania ciepłej wody użytkowej i ich oświetlenia. Skutkiem zmniejszenia zużycia energii będzie redukcja emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie kosztów bieżących utrzymania budynków, oraz brak przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.
Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Inwestycji i Remontów Starostwa Powiatowego w Poznaniu.
Źródła finansowania	▪ Budżet Powiatu, ▪ Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020 (WRPO 2014+).
Realizacja działania	1. Budowa Centrum Kształcenia Praktycznego przy Zespole Szkół Nr 1 w Swarzędzu, os. Mielżyńskiego 5a - budowa obiektu, służącego doskonaleniu umiejętności zawodowych. W roku 2016 wykonana została dokumentacja. Realizacja rozpoczęła się 14.07.2017. Zakończenie inwestycji, wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie ustalono na dzień 21.09.2018 r. Wartość inwestycji wyniosła 26.557.150,00 zł. 2. Modernizacja nieruchomości położonej w Skrzynkach – modernizacja zabytkowego dworu w Skrzynkach na potrzeby ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego dla Powiatu Poznańskiego, w roku 2017-2018 wykonana została dokumentacja wraz z weryfikacją. Realizacja planowana jest w latach 2019-2020, na kwotę 9.986.000.00 zł.

	3. Modernizacja kotłowni Zespołu Szkół w Rokietnicy - Wykonane ekspertyzy ujawniły potrzebę modernizacji gazowych kotłów grzewczych c.o., c.w.u. i technologii kotłowni. W roku 2018 modernizacja wykonana została w kotłowni w Zespole Szkół w Rokietnicy, za kwotę 259.300,00 zł. 4. Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół im. Adama Wodźniczki w Mosinie – Zadanie realizowane w systemie <i>zaprojektuj i wykonaj</i>, w latach 2018-2019 za kwotę 1.982.600,00 zł. 5. Rozbudowa Zespołu Szkół im. Gen. Dezyderyego Chłapowskiego w Bolechowie, Szkoła w Murowanej Goślinie - rozbudowa istniejącego budynku szkoły o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną oraz zagospodarowanie terenu Szkoły. Inwestycja realizowana jest w latach: 2017 – dokumentacja, 2018-2019 – realizacja. Zakończenie inwestycji, wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie ustalono na dzień 12.06.2019 r. Wartość inwestycji wyniesie 15.544.400,00 zł. 6. Instalacja wentylacji budynku Zespołu Szkół w Bolechowie – inwestycja miała na celu stworzenie wyższego komfortu oraz sprzyjających warunków do nauki uczniów, realizacja w latach: 2017 – dokumentacja, 2018 - realizacja. Wartość zadania wyniosła 585.842,39 zł. 7. Modernizacja pawilonu Chemicznego Zespołu Szkół w Rokietnicy - inwestycja realizowana była w systemie <i>zaprojektuj i wykonaj</i> w latach 2018-2019, za kwotę 187.200,00 zł, z terminem wykonania do dnia 28.02.2019 r. 8. Rewaloryzacja wnętrza dawnego kompleksu cysterskiego (obecnie SOSW Owińska) - przywrócenie świetności zabytkowym elementom kompleksu pocysterskiego i doprowadzenie obiektu do zgodności z przepisami p.poż. Inwestycja realizowana w latach: 2017 - dokumentacja, realizacja 2018-2019. Zakończenie inwestycji ustalono na dzień 30.04.2019 r. Wartość inwestycji wyniesie 13.912.800,00 zł. 9. Modernizacja wnętrza budynku Ośrodka Wspomagania Rodziny w Kobylnicy wraz z przystosowaniem do przepisów p.poż. Zadanie planowane jest na lata 2017-2020. Inwestycja na etapie dokumentacji i ekspertyz.
Nakłady finansowe	Nakłady finansowe w roku 2018: 1. 21.520.189,49 zł, 2. 35.670,00 zł, 3. 259.258,44 zł, 4. 1.968,00 zł, 5. 8.983.827,14 zł, 6. 560.922,39 zł, 7. 187.200,00 zł, 8. 7.389.154,65 zł, 9. 2.091,00 zł.

Efekty/produkty realizacji działania	▪ liczba obiektów, w których dokonano wymiany urządzeń elektrycznych i oświetlenia w roku 2018 – 3, ▪ liczba obiektów poddanych termomodernizacji w roku 2018 – 2, ▪ liczba instalacji wykorzystujących energię źródeł odnawialnych, instalowanych w obiektach zarządzanych przez Powiat w roku 2018 – 2, ▪ wielkość nakładów finansowych w roku 2018 – 38.940.281,11 zł.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Możliwy brak wystarczającej ilości środków na realizację. Szczególne przepisy prawa utrudniają realizację inwestycji. Brak możliwości zastosowania na niektórych obiektach nowej technologii. Niestabilna sytuacja rynku budowlanego.

Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół im. Adama Wodźiczki w Mosinie (projekt)

Modernizacja pawilonu Chemicznego Zespołu Szkół w Rokietnicy

Działanie 1.1.2. Realizacja założeń zawartych w „Programie usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu poznańskiego”	
Cel i zakres działania	Realizacja Programu usuwania azbestu na terenie powiatu poznańskiego. Usunięcie azbestu oraz wyrobów azbestowych z terenu powiatu poznańskiego przyniesie zarówno korzyści zdrowotne, ekonomiczne jak i ekologiczne poprzez zmniejszenie emisji włókien azbestu do powietrza. Poprawie ulegnie wówczas ochrona zdrowia mieszkańców gmin oraz wygląd zewnętrzny obiektów budowlanych i ich stan techniczny.
Podmioty realizujące działanie	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizator działania, 17 gmin z terenu powiatu poznańskiego (Buk, Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Kostrzyn, Kórnik, Luboń, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Puszczykowo, Rokietnica, Stęszew, Suchy Las, Swarzędz, Tarnowo Podgórne) - partnerzy działań, AM Trans Progres Sp. z o.o., ul. Krzemowa 1, Złotniki, 62-002 Suchy Las - wykonawca prac związanych z likwidacją wyrobów azbestowych, z którym zawarto stosowną umowę w 2018 r.
Źródła finansowania	▪ budżet Powiatu, ▪ dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, ▪ budżety gmin uczestniczących w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest
Realizacja działania	Uchwałą Nr 2343/2018 z dnia 16 lutego 2018 r. Zarząd Powiatu w Poznaniu zatwierdził regulamin określający zasady likwidacji wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu Poznańskiego na rok 2018. Każdy podmiot, który chciał wziąć udział w programie likwidacji wyrobów zawierających azbest miał obowiązek złożyć pisemny, kompletny wniosek we właściwym miejscowo urzędzie gminy. Formularze złożonych wniosków stanowiące załącznik do niniejszego regulaminu, podlegały weryfikacji przez pracowników urzędów gmin. Gmina ponosiła prawną odpowiedzialność za ich poprawną weryfikację. Wniosek uznawano za kompletny, jeżeli był właściwie wypełniony, czyli zawierał wszystkie niezbędne informacje oraz załączone zostały wymagane dokumenty. Gmina po właściwych czynnościach przekazywała wnioski do Starostwa Powiatowego w Poznaniu, w terminie do 14 dni. Ostateczny termin składania wniosków przez wnioskodawców ustalono na dzień 10 lipca 2018 r., a ich przekazania do Starostwa Powiatowego w Poznaniu na dzień 25 lipca 2018 r. Wykonawcą prac związanych z likwidacją wyrobów zawierających azbest został podmiot AM Trans Progres Sp. z o.o., ul. Krzemowa 1, Złotniki, 62-002 Suchy Las, wyłoniony w drodze przetargu publicznego, zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe w Poznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. Wnioskodawcy zawierali z wyłonionym w drodze przetargu wykonawcą umowę cywilnoprawną na wykonanie prac związanych z likwidacją wyrobów zawierających azbest. Po realizacji zadania związanego z usuwaniem wyrobów zawierających azbest każdorazowo dokonywano odbioru prac protokołem odbioru podpisanym przez wnioskodawcę, wykonawcę oraz upoważnionego przedstawiciela gminy. Ponadto wykonawca winien był przedstawić karty przekazania odpadu na składowisko posiadające zezwolenie na unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Wnioskodawca był zobowiązany

	do udziału przy odbiorze ww. prac osobiście. Całkowitego rozliczenia likwidacji wyrobów zawierających azbest na rok 2018 należało dokonać do dnia 31 grudnia 2018 r.
Nakłady finansowe	534 485,40 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	Masa unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest wyniosła 994 220 kg/rok. Wielkość nakładów finansowych na działanie w 2018 roku wyniosła 534 485,40 zł.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	W przypadku, gdyby nie doszło do podpisania umowy z wykonawcą prac związanych z likwidacją wyrobów azbestowych, bądź umowa zostałaby z nim rozwiązana, prace polegające na likwidacji wyrobów zawierających azbest nie byłyby realizowane, a wnioskodawcy zostaliby powiadomieni o tym fakcie pisemnie. Brak środków finansowych na nowe pokrycie dachowe mógł powodować niepodejmowanie działań w celu usunięcia wyrobów azbestowych przez właściciela nieruchomości.

realizacja Programu usuwania azbestu

Działanie 1.1.3. Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu	
Cel i zakres działania	Budowa dróg rowerowych wzdłuż dróg powiatowych. Na poprawę emisji hałasu i ograniczenie ruchu pojazdów wpływa budowanie ścieżek rowerowych, które w 2018 r. powstały na terenie powiatu poznańskiego w ramach realizowanych inwestycji drogowych. Mieszkańcy powiatu dzięki ścieżkom rowerowym mogą korzystać z rowerów, jako alternatywnego środka transportu.
Podmioty realizujące działanie	▪ Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu, ▪ Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu. Partnerzy: Gminy powiatu poznańskiego, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.
Źródła finansowania	▪ Budżet Powiatu, ▪ Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego, Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO 2014+), ▪ środki finansowe z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019, ▪ środki finansowe z Gminy Kórnik, ▪ środki finansowe z Gminy Tarnowo Podgórne, ▪ Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Realizacja działania	1. Wykonanie drogi dla rowerów o długości 7,5 km wzdłuż drogi powiatowej nr 2410P na odcinku węzeł Kleszczewo (S5) - Gowarzewo - Zalasewo (do skrzyżowania z ul. Olszynową). Zadanie zostało zrealizowane w latach 2017-2018. 2. Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2477P Gądky - Szczodrzykowo. Zadanie zostało zrealizowane w 2018 r. 3. Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2420P Tarnowo Podgórne - Lusowo. Zadanie zostało zrealizowane w 2018 r. 4. Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2393P w Murowanej Goślinie. 5. Wykonanie drogi dla rowerów wzdłuż drogi powiatowej nr 2147P w Pobiedziskach oraz wzdłuż dróg powiatowych nr 2437P/2485P m. Biskupice, gm. Pobiedziska.
Nakłady finansowe	1. Całkowity koszt inwestycji związany z przebudową drogi powiatowej nr 2410P w tym również wykonanie drogi dla rowerów wyniósł 28 440 341,06 zł. Powiat Poznański dofinansował zadanie kwotą: 14 298 882,50 zł.

	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu (WRPO 2014+) dofinansował zadanie kwotą: 14 141 458,56 zł. Szacowany koszt realizacji zadania (wyłącznie budowy drogi rowerowej) wyniósł 2 200 000,00 zł. 2. Całkowity koszt inwestycji związany z przebudową drogi powiatowej nr 2477P w tym również wykonanie drogi dla rowerów wyniósł 13 641 069,94 zł. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 kwota dofinansowania: 3 000 000,00 zł. Powiat Poznański dofinansował zadanie kwotą: 5 177 737,94 zł. Gmina Kórnik dofinansowała zadanie kwotą: 5 463 332,00 zł. 3. Całkowity koszt inwestycji związany z przebudową drogi powiatowej nr 2420P w tym również wykonanie drogi dla rowerów wyniósł 8 868 444,94 zł. Powiat Poznański dofinansował zadanie kwotą: 3 368 444,94 zł. Gmina Tarnowo Podgórne dofinansowała zadanie kwotą: 5 500 000,00 zł. 4. Koszt: 873 610,00 zł (dofinansowanie w ramach ZIT). 5. Koszt: 2 562 532,23 zł (dofinansowanie w ramach ZIT).
Efekty/produkty realizacji działania	Łączna długość wybudowanych ścieżek rowerowych wynosi 16,4 km. W 2018 r. nie podejmowano żadnych innych działań w celu redukcji ponadnormatywnej emisji hałasu.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Możliwy brak wystarczającej ilości środków na realizację. Szczególne przepisy prawa utrudniają realizację inwestycji. Możliwe trudności z wyłonieniem wykonawcy do realizacji zadania. Wzrost cen materiałów niezbędnych do budowy. Niestabilna sytuacja rynku budowlanego.

Działanie 1.1.4. Zwiększanie lesistości i poprawa stanu lasów	
Cel i zakres działania	Poprawa stanu środowiska przyrodniczego. Sporządzanie uproszczonych planów urządzenia lasów. Celem działania jest poprawa stanu lasów poprzez prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
Podmioty realizujące działanie	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizujący działanie. Nadleśnictwa na terenie Powiatu - partnerzy działań. Właściciele lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa - partnerzy działań.
Źródła finansowania	▪ budżet Powiatu.
Realizacja działania	Starosta Poznański sprawuje nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, a zgodnie z ustawą o lasach trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się m.in. według uproszczonych planów urządzenia lasu (UPUL), zawierających opisy i oceny stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. UPUL-e dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych sporządzane są na zlecenie i koszt starosty.
Nakłady finansowe	70 000,00 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	W 2018 r. w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu zatwierdzone zostały UPUL-e obejmujące lasy prywatne o łącznej powierzchni 1 430,12 ha. Wielkość nakładów finansowych w 2018 r. wyniosła 70 000,00 zł.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	W związku ze stałym rozwojem społeczno-gospodarczym powiatu poznańskiego oraz rosnącymi cenami nieruchomości, obserwowany jest drastyczny wzrost presji urbanistyczno-inwestycyjnej na tereny rolne i leśne. Wobec powyższego niezwykle trudne jest znalezienie właścicieli gruntów, którzy będą zainteresowani zalesieniami. Powstała konieczność zintensyfikowania działań prowadzących do ochrony i zachowania już istniejących powierzchni leśnych oraz do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej na tych gruntach. Podstawowym narzędziem tych działań jest uproszczony plan urządzenia lasu. Zasadnicze znaczenie w sprawie ma również monitorowanie wypełniania obowiązków wynikających z ustawy o lasach przez właścicieli lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz udzielanie im wsparcia merytorycznego przez doradztwo i opiekę wykwalifikowanej kadry Nadleśnictw. Powyższe spowodowało, że przedmiotowe działanie jest realizowane w związku z utrzymaniem i poprawą stanu lasów już istniejących, natomiast plany zwiększania lesistości są w głównej mierze weryfikowane przez zamierzenia inwestycyjne właścicieli gruntów, również samorządy gminne. Założenia wzrostu lesistości o 30% do końca 2020 r. zawarte w „Programie Zwiększania Lesistości Powiatu Poznańskiego” z 2008 r. są niemożliwe do zrealizowania.

Działanie 1.1.5. Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego

Cel i zakres działania	Program odbudowy populacji zwierzyny drobnej i redukcji drapieżników (lisów i jenotów) na terenie powiatu poznańskiego. Nasilające się zmiany środowiskowe spowodowane działalnością człowieka doprowadziły do znacznego rozregulowania skomplikowanych zależności pomiędzy poszczególnymi elementami przyrody. W ostatnich kilkunastu latach zaobserwowano w powiecie poznańskim drastyczny spadek liczebności zwierzyny drobnej zwłaszcza: zajęcy, kuropatw i bażantów przy jednoczesnym wzroście liczebności niektórych gatunków ssaków drapieżnych, w szczególności lisów. Drapieżnictwo tego gatunku jest jedną z głównych przyczyn niskich stanów liczebnych zwierzyny drobnej, do przyczyn spadku liczebności należy również zaliczyć zmiany w strukturze i składzie agrocenoz. Głównym założeniem Programu jest doprowadzenie, poprzez odpowiedni intensywny odstrzał, do obniżenia zagęszczenia lisa i jenota do poziomu 2-3 osobników na 1000 ha oraz odbudowa stanów populacji kuropatw poprzez restytucję tego gatunku.
Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizator. ▪ Nadleśnictwo Konstantynowo - partner działań, Koło Łowieckie Nr 13 „Lis” - partner działań.
Źródła finansowania	▪ budżet Powiatu.
Realizacja działania	W ramach wspierania i ratowania gatunków zagrożonych (reintrodukcja kuropatwy) na terenie działania Koła Łowieckiego Nr 13 „Lis” oraz Nadleśnictwa Konstantynowo wypuszczono 908 szt. ptaków.
Nakłady finansowe	29 964,00 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	W 2018 r. Powiat nie przekazywał środków finansowych na odstrzał lisów i jenotów. W 2018 r. reintrodukowano 908 szt. kuropatw. Wielkość nakładów finansowych w 2018 r. wyniosła 29 964,00 zł.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Powiat Poznański nie może przekazywać dotacji z własnego budżetu na odstrzał redukcyjny lisów i jenotów. Uchwała Rady Powiatu w Poznaniu w sprawie zasad i trybu udzielania takich dotacji została unieważniona uchwałą Nr 18/987/2018 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 sierpnia 2018 r. w części obejmującej postanowienia §§ 1-11, jako podjętych sprzecznie z prawem. Mając na uwadze powyższe Powiat Poznański zrezygnował z udzielania dotacji celowych ze środków budżetu Powiatu w kolejnych latach.

Reintrodukcja kuropatwy.

Działanie 1.1.6. Identyfikacja, sporządzanie i aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi oraz prowadzenie obserwacji i rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy	
Cel i zakres działania	Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi pozwala zidentyfikować występowanie dotychczas niezewidencjonowanych terenów zanieczyszczonych a w dalszej kolejności podjąć działania remedacyjne. Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy. W oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi opracowano w 2007 r. rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz rozpoznawanych osuwisk na terenie powiatu poznańskiego. W wykonanej w 2012 r. aktualizacji rejestru lokalizacje terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk przedstawiono na fragmentach map topograficznych, które zawierają karty rejestracyjne terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i osuwisk. W 2017 roku Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy podjął inicjatywę opracowania „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10 000 - pow. poznański, woj. wielkopolskie”. Dane o lokalizacji osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi Instytut wprowadził do bazy SOPO (System Osłony Przeciwosuwiskowej). Z uaktualnionymi informacjami o zidentyfikowanych osuwiskach oraz terenach zagrażających ruchami masowymi ziemi z bazy SOPO można zapoznać się na stronie: http://osuwiska.pgi.gov.pl - zakładka Aplikacja.
Podmioty realizujące działanie	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizujący działania, Mieszkańcy Powiatu - partnerzy działań. Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy.
Źródła finansowania	▪ budżet Powiatu
Realizacja działania	▪ Inwentaryzacja, sporządzanie i aktualizacja raz na dwa lata wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń ziemi. ▪ Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy. Dokonywanie aktualizacji danych znajdujących się w rejestrze. Wprowadzanie nowych danych do rejestru. Powyższe zadania są zadaniami z administracji rządowej realizowanymi przez Starostę Poznańskiego.
Nakłady finansowe	W 2018 r. Powiat nie poniósł żadnych nakładów finansowych na realizację ww. zadań oraz prowadzenie rejestru.
Efekty/produkty realizacji działania	▪ W 2018 r. zidentyfikowano 1 miejsce na terenie powiatu poznańskiego, gdzie potencjalnie mogło wystąpić historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.

	▪ W 2018 r. w rejestrze prowadzonym przez Starostę Poznańskiego nie zarejestrowano żadnych osuwisk i terenów zagrożonych występowaniem ruchów masowych ziemi.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Trudności z dostępem do dokumentacji wskazującej na występowanie potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Działanie 1.1.7. Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna	
Cel i zakres działania	Starosta Poznański promuje przedsięwzięcia i zachowania proekologiczne oraz edukację ekologiczną poprzez organizację szkoleń, konkursów, konferencji. Szkolenia oraz konferencje w zakresie ochrony środowiska i szkód z tym związanych dotyczą przede wszystkim, gospodarowania odpadami, hałasu w przepisach o ochronie środowiska będących w kompetencjach starosty, ochrony przyrody i lasu, ochrony powietrza. Konkurs „Kochajmy nasze małe ojczyzny” corocznie od 2010 r. cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów szkół z terenu powiatu poznańskiego. Celem konkursu w 2018 r. było uaktywnienie młodzieży oraz kadr pedagogicznych do działań na rzecz ochrony środowiska lokalnego oraz integracja uczniów i wymiana doświadczeń między szkołami ponadgimnazjalnymi powiatu poznańskiego.
Podmioty realizujące działanie	Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Poznaniu - główny realizator działania, Gminy powiatu poznańskiego - partnerzy działania, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu - partner działania, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu - partner działania, Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego - partner działania, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu - partner działania, Komenda Miejska Policji w Poznaniu - partner działania.
Źródła finansowania	▪ budżet Powiatu
Realizacja działania	1. Szkolenie dla sołtysów z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone w dniach 5-6.04.2018 r. w Żerkowie. 2. Konferencja dla policjantów i strażaków dotycząca ochrony i zagrożeń środowiska przeprowadzone w dniach 24-25.05.2018 r. w Żerkowie. 3. Szkolenie dla sołtysów z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone w dniach 11-12.10.2018 r. w Żerkowie. 4. Przeprowadzenie IX etapu Powiatowego Konkursu Ekologicznego "Kochajmy nasze małe ojczyzny" w dniu 29.11.2018 r. w Starostwie Powiatowym w Poznaniu.
Nakłady finansowe	1. 14 939,00 zł (61 uczestników). 2. 18 410,00 zł (50 uczestników). 3. 9 830,00 zł (27 uczestników). 4. 5 704,76 zł (24 uczestników).

Efekty/produkty realizacji działania	Liczba i rodzaj organizowanych imprez: 4 w tym 2 szkolenia, 1 konferencja oraz 1 konkurs. Łączna wysokość nakładów finansowych w 2018 r. wyniosła 48 883,76 zł. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konkursach, konferencjach wyniosła 162 osoby.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Niewielka liczba uczestników zainteresowanych szkoleniami, konferencjami, konkursami.

IX edycja powiatowego konkursu ekologicznego Kochajmy nasze małe ojczyzny

Konferencja 2018

Cel strategiczny 1.		Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego powiatu poznańskiego
Cel operacyjny 1.2.		Ochrona i rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego
Działanie	1.2.1.	Zapewnienie właściwej opieki nad własnymi obiektami zabytkowymi oraz sprawnej administracji w zakresie dóbr kultury
	1.2.2.	Rozwój kompleksowej współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami

Działanie 1.2.1. Zapewnienie właściwej opieki nad własnymi obiektami zabytkowymi oraz sprawnej administracji w zakresie dóbr kultury

Cel i zakres działania

Wszelkie działania opisane w Strategii Rozwoju Powiatu Poznańskiego za rok 2018, odnoszące się do ochrony dziedzictwa kulturowego, są realizacją założeń Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Poznańskiego na lata 2016 – 2019 powołanego uchwałą nr XVI/214/V/2016 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 28 października 2016 r.

1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu.

Prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomości będących własnością powiatu; zabezpieczenie i utrzymanie tych obiektów oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystanie z nich w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości; zapewnienie warunków do naukowego badania i dokumentowania obiektów zabytkowych.

2. Sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury:

a) ustanawianie przez Starostę na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków społecznych opiekunów zabytków; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków; wydawanie osobom fizycznym legitymacji społecznego opiekuna zabytków; wydawanie zaświadczeń osobom prawnym lub innym jednostkom organizacyjnym pełniącym funkcję społecznego opiekuna zabytków; cofanie ustanowienia społecznych opiekunów zabytków.

b) wydawanie przez Starostę na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzji o zabezpieczeniu obiektów zabytkowych zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia lub - o ile usunięcie zagrożenia nie jest możliwe - wywłaszczenie tych obiektów na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy, na terenie której położony jest ten obiekt.

c) umieszczanie przez Starostę w uzgodnieniu z Powiatowym Konserwatorem Zabytków lub właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na obiekcie zabytkowym nieruchomości wpisanym do rejestru zabytków znaku informującego o tym, iż obiekt ten podlega ochronie.

d) wydawanie decyzji, postanowień i zaświadczeń dotyczących zabytków, określonych w ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz w przepisach odrębnych.

e) prowadzenie spraw dotyczących zabytków nieruchomości, będących cmentarzami, parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni.

	f) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach. g) organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opiece nad zabytkami. h) prowadzenie i aktualizacja podstawowej dokumentacji zabytków. i) prowadzenie dla każdego zabytku zbioru dokumentów zawierającego: kartę ewidencyjną, dokumentację prawną, konserwatorską, historyczną, ikonograficzną i inwentaryzacyjną. 3. Poszerzanie bazy wiedzy konserwatorskiej poprzez kontynuację programów badawczych w zakresie: a) archeologicznym (m.in. nieinwazyjne badania grodzisk). b) elementów drewnianych w budownictwie (m.in. więźby dachowe).
Podmioty realizujące działanie	1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu: ▪ Wydział Powiatowego Konserwatora Zabytków, ▪ Wydział Tworzenia i Realizacji Projektów, ▪ Wydział Inwestycji i Remontów, ▪ Jednostki organizacyjne Powiatu, ▪ Partnerzy działania: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego. 2. Sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury: a) i b) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu. c) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Współpraca z wydziałami Starostwa Powiatowego: Wydziałem Promocji i Aktywności Społecznej. Partnerzy działania: gminy powiatu poznańskiego, samorząd województwa, właściciele obiektów zabytkowych. d) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Współpraca z wydziałami Starostwa Powiatowego: Wydziałem Administracji Architektoniczno-Budowlanej, Wydziałem Promocji i Aktywności Społecznej, Wydziałem Dróg i Gospodarki Przestrzennej, Wydziałem Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydziałem Inwestycji i Remontów, Wydziałem Nieruchomości, Wydziałem Gospodarowania Mieniem, Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gminy powiatu poznańskiego, samorząd województwa. e) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków.

	Współpraca z wydziałami Starostwa Powiatowego: Wydziałem Administracji Architektoniczno-Budowlanej, Wydziałem Dróg i Gospodarki Przestrzennej, Wydziałem Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydziałem Inwestycji i Remontów, Wydziałem Nieruchomości, Wydziałem Gospodarowania Mieniem. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gminy powiatu poznańskiego, samorząd województwa. f) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Współpraca z wydziałami Starostwa Powiatowego: Wydziałem Administracji Architektoniczno-Budowlanej, Wydziałem Dróg i Gospodarki Przestrzennej, Wydziałem Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydziałem Inwestycji i Remontów, Wydziałem Nieruchomości, Wydziałem Gospodarowania Mieniem. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, gminy powiatu poznańskiego, samorząd województwa. g) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Współpraca z wydziałami Starostwa Powiatowego: Wydziałem Administracji Architektoniczno-Budowlanej, Wydziałem Dróg i Gospodarki Przestrzennej, Wydziałem Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydziałem Inwestycji i Remontów, Wydziałem Nieruchomości, Wydziałem Gospodarowania Mieniem. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. h) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. i) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 3. Poszerzanie bazy wiedzy konserwatorskiej poprzez kontynuację programów badawczych: a) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. b) Wydział Powiatowy Konserwator Zabytków. Partnerzy działania: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Źródła finansowania	1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu: ▪ Budżet powiatu. ▪ Fundusze europejskie. 2. Sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury: ▪ Budżet powiatu.

Realizacja działania

1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu:

- a) Przeprowadzenie koniecznych prac modernizacyjnych w zabytkowych zabudowaniach pocysterskiego zespołu klasztornego w Owińskach - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach – zadanie realizowane w latach: 2017 - dokumentacja, realizacja 2018-2019. Zakończenie inwestycji ustalono na dzień 30.04.2019 r. Wartość inwestycji wyniesie 13.912.800,00 zł. Prace rewaloryzacyjne i konserwatorskie zabytkowych wnętrz oraz modernizacji obiektu wraz z dostosowaniem do wymogów przeciwpożarowych i ewakuacyjnych.
- b) Wypracowanie zasad udostępniania zespołu klasztornego w Owińskach dla celów turystycznych jako atrakcji Szlaku Cysterskiego, w sposób niekolidujący z funkcjonowaniem SOSW.
- c) Przeprowadzenie koniecznych prac remontowych i modernizacyjnych w zabytkowych zabudowaniach zespołu dworsko-folwarczno-parkowego, mieszczących się w Zespole Szkół im. J. i Wł. Zamoyskich w Rokietnicy – realizacja zadań przesunięta została na rok 2019.
- d) Przeprowadzenie prac remontowych i modernizacyjnych w zabytkowym budynku szkolnym Liceum Ogólnokształcącego obecnie Zespół Szkół w Kórniku - w związku ze zmianą ustawy o szkolnictwie trwa analiza zakresu rozbudowy szkoły. W roku 2019 zlecona zostanie ekspertyza techniczna i p.poż. Następnie, do roku 2020, zlecone ma zostać wykonanie koncepcji wraz z dokumentacją. Wykonana dokumentacja ma określić wariantowe możliwości i wartości, a tym samym zakres modernizacji budynków.
- e) Przeprowadzenie koniecznych prac modernizacyjnych w Szkole w Murowanej Goślinie - rozbudowa istniejącego budynku szkoły o salę gimnastyczną i część dydaktyczno-administracyjną oraz zagospodarowanie terenu Szkoły. Kontynuacja robót z roku 2018. Termin wykonania do dnia 12.06.2019 r., za kwotę 15.544.400,00 zł.
- f) Modernizacja zabytkowego dworu w Skrzynkach na potrzeby ośrodka szkoleniowo-konferencyjnego dla Powiatu Poznańskiego - w roku 2017-2018 wykonana została dokumentacja wraz z weryfikacją. Realizacja planowana jest w latach 2019-2020, za kwotę 9.986.000.00 zł.

2. Sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury:

- a) W 2018 r. nie złożono żadnych wniosków o ustanowienie społecznego opiekuna zabytków.
- b) W 2018 r. nie wydawano żadnych decyzji o zabezpieczeniu obiektów zabytkowych w formie ustanowienia czasowego zajęcia lub wywłaszczenia.
- c) W 2018 r. wydano 1 decyzję o oznakowaniu obiektów zabytkowych.
- d) W 2018 r. wydano 1710 decyzji, postanowień i zaświadczeń w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych.
- e) W 2018 r. w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 90 decyzji i opinii dotyczących wszelkich form zabytkowej zieleni.

	f) Zadanie wykonywane jest w oparciu o na bieżąco przeprowadzane oględziny terenowe, udział w radach budowlanych oraz w ramach zaplanowanych i pozaplanowych kontroli obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub obiektów położonych na obszarach wpisanych do rejestru zabytków. g) W 2018 r. przeprowadzono 29 kontroli, z czego 22 wynikających z przyjętego na dany rok harmonogramu w tym: - 5 kontroli w odniesieniu do prowadzonych badań archeologicznych: ich zgodności z zakresem i warunkami określonymi w wydanym pozwoleniu na prowadzenie badań archeologicznych, - 3 kontrole zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków, - 1 kontrolę zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt do jednostki organizacyjnej. h) W 2018 roku wykonano aktualizację dla 2 zabytków: grodziska w m. Sokolniki Drążgowskie, gm. Kostrzyn oraz dawnego kompleksu cysterskiego w Owińskach, (gm. Czerwonak). W przypadku grodziska efekty działania opisano poniżej. Odnosnie dawnego kompleksu cysterskiego w Owińskach produktem opracowania są wyniki datowania metodą termoluminescencyjną zabytkowej architektury oraz sprawozdanie z przeprowadzonych badań architektonicznych, zawierające inwentaryzację rysunkową i fotograficzną z naniesionymi rozwarstwieniami, z wykazaniem faz przebudowy, z lokalizacją i rysunkami znaków ciesielskich oraz wszelkich istotnych dla historii budynku elementów, a także z wnioskami badawczymi i zaleceniami konserwatorskimi, odnoszącymi się do stanu zachowania, zagrożeń, wartości historycznej, potrzeb konserwatorsko – remontowych itp. wraz z wynikami badań dendrochronologicznych precyzujących chronologię powstania stropu na podstawie laboratoryjnych próbek dendrochronologicznych . i) W 2018 roku uzupełniono dokumentację dla 2 zabytków: grodziska w m. Sokolniki Drążgowskie, gm. Kostrzyn oraz dawnego kompleksu cysterskiego w Owińskach, gm. Czerwonak. 3.Poszerzanie bazy wiedzy konserwatorskiej poprzez kontynuację programów badawczych: a) W 2018 roku wykonano inwentaryzację 1 wybranego grodziska z terenu Powiatu Poznańskiego: w m. Sokolniki Drążgowskie, gm. Kostrzyn. Efektem jest dokumentacja, która obejmuje: opis lokalizacji i stanu zachowania stanowiska archeologicznego, opis zastosowanych metod badawczych, zakres badań, analizę i interpretację uzyskanych danych z podziałem na zastosowane metody w tym wskazanie na zachowane pozostałości kulturowe i w miarę możliwości ocenę ich charakteru, wnioski i zalecenia w tym ocenę zagrożeń naturalnych i kulturowych w odniesieniu do stanowiska, materiał z georeferencjami (pomiarowe pliki wyjściowe oraz graficzne produkty opracowania), aktualizację karty ewidencyjnej zabytku archeologicznego, wstępne wnioski o charakterze konserwatorskim.
Nakłady finansowe	1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu: Nakłady finansowe w roku 2018: a) 7.389.154,65 zł. b) 0,00 zł.

	c) 0,00 zł. d) 0,00 zł. e) 8.983.827,14 zł. f) 35.670,00 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu: a) Przywrócenie zabytkowego charakteru wnętrza dawnego klasztoru cysterskiego, konserwacja zachowanych relikwii architektonicznych, modernizacja infrastruktury technicznej, podniesienie standardu użytkowania pomieszczeń szkolnych i internatu, dostosowanie obiektu do wymagań przeciwpożarowych i ewakuacyjnych oraz dostosowanie do użytkowania przez osoby niedowidzące, niewidome i posiadające dysfunkcje narządów ruchu (usuwanie barier architektonicznych) c), d), f) Modernizacja wnętrza oraz infrastruktury technicznej, podniesienie standardu użytkowania. e) Powiększenie powierzchni użytkowej, podniesienie standardu użytkowania. Wysokość nakładów finansowych na prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych będących własnością Powiatu 16.408.651,79 zł. 2. Sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury: - realizacja zadań wynikających z Kodeksu Postępowania Administracyjnego oraz ustaw związanych z ochroną zabytków, - wykonanie dokumentacji niezbędnej do rozpoznania, kontrolowania stanu zachowania zabytków oraz umożliwiającej wypracowywanie programu zapobiegającego powstawaniu zagrożeń istotnych dla istnienia obiektów podlegających ochronie.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	1. Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu: Możliwy brak wystarczającej ilości środków na realizację. Dodatkowe trudności z dostosowaniem robót do warunków technicznych i przepisów w obiektach zabytkowych. Trudności w realizacji zadań z powodu braku pełnej inwentaryzacji i wiedzy o pracach budowlanych prowadzonych w przeszłości. Wysokie koszty opracowania specjalistycznej dokumentacji konserwatorsko – projektowej, materiałów oraz wykonawstwa. Nieprzewidywalność wszelkich zagrożeń w procesie budowlanym. Nieprzystawalność obiektów zabytkowych do współczesnych wymogów, wynikających z prawa budowlanego i ochrony przeciwpożarowej/bhp bez uszczerbku dla wartości zabytkowych. 2. Sprawna i skuteczna administracja w zakresie dóbr kultury: Nadmierna ilość wniosków. Niestabilność przepisów prawa.

*Przed i w trakcie rewaloryzacji wnętrz dawnego kompleksu cysterskiego
(obecnie Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Dla Dzieci Niewidomych im. Synów Pułku w Owińskach)*

Działanie 1.2.2. Rozwój kompleksowej współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami

Cel i zakres działania

1. Rozwój sieci współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami.

Uspójnienie programów działania i mechanizmów współpracy pomiędzy poszczególnymi rodzajami i szczeblami administracji oraz włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań w przedmiotowym zakresie, w tym między innymi zadania szczegółowe:

- wspieranie inicjatyw tworzenia parków kulturowych przez zainteresowane gminy,
- wspieranie inicjatyw społecznych w sprawie ustanawiania Pomników Historii,
- współpraca z Urzędem Marszałkowskim oraz poszczególnymi gminami w zakresie utrzymania istniejących i wytyczania nowych szlaków kulturowych,
- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych w ramach uchwalanego corocznie Rocznego programu współpracy powiatu poznańskiego z organizacjami pozarządowymi.

2. Dofinansowywanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu Powiatu.

Udzielanie na wniosek zainteresowanych podmiotów dotacji celowych na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu poznańskiego wpisanych do rejestru zabytków (niebędących własnością Powiatu Poznańskiego), w szczególności obiektów architektury i budownictwa, zabytków ruchomych i zabytków archeologicznych.

3. Popularyzacja zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego na terenie powiatu.

Upowszechnianie wiedzy o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu oraz jego walorach turystycznych poprzez:

- wspieranie wydawania niekomercyjnych niskonakładowych wydawnictw (drukowanych: przewodników, albumów, widokówek, folderów itp. lub wykorzystujących inne techniki zapisu, np. płyty CD) popularyzujących wiedzę o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu oraz jego walorach turystycznych,
- wydawanie map, przewodników, leksykonów, kronik itp. popularyzujących wiedzę o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu oraz o jego walorach turystycznych,
- współpracę z mediami mającą na celu zakorzenienie wiedzy o dziedzictwie kulturowym, a także wzmacnianie poczucia tożsamości terytorialnej, kulturowej i społecznej Powiatu, w tym między innymi kontynuacja projektu „Powiatowa17.”,
- współpracę w zakresie upowszechniania kultury i wiedzy o działaniach konserwatorskich z organami samorządowymi, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w sektorach edukacji, kultury i sztuki, poprzez m.in. organizację programów edukacyjnych, wycieczek i konkursów dla uczniów szkół z terenu powiatu poznańskiego.

Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Promocji i Aktywności Społecznej, ▪ Powiatowy Konserwator Zabytków.
Źródła finansowania	Budżet powiatu.
Realizacja działania	1. Działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami poprzez: - współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych w ramach Rocznego Programu Współpracy Powiatu Poznańskiego z organizacjami pozarządowymi (...) w roku 2018 m. in. poprzez Otwarte Konkursy Ofert, „Małe Granty”, organizację III Dnia Organizacji Pozarządowych w Powiecie Poznańskim- https://powiat.poznan.pl/iii-dzien-organizacji-pozarządowych-w-powiecie-poznanskim/ - wsparcie inicjatywy społecznej w sprawie ustanowienia Pomników Historii – Zespół Pałacowo-Parkowy w Rogalinie. 2. Dofinansowywanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu Powiatu – podmioty uprawnione mogły ubiegać się o dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie powiatu poznańskiego – dofinansowanie otrzymało 19 podmiotów (w tym jeden podmiot zrezygnował z otrzymanej dotacji). 3. Popularyzacja zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego na terenie powiatu. Upowszechnianie wiedzy o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych powiatu oraz jego walorach turystycznych poprzez: - wydanie specjalne (dodatek) w Tygodniku Powszechnym pt. „Wielkopolska Niepodległa”. - Kronika Powiatu Poznańskiego w 2018 roku poświęcona m.in. 100. Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego https://powiat.poznan.pl/wp-content/uploads/2018/09/kronika_9_18_do_akceptacji_8_08.pdf - szereg działań składających się na uczczenie 100. Rocznicy Wybuchu Powstania Wielkopolskiego takich jak np. organizacja debaty w hotelu Bazar pt. „O Powstaniu Wielkopolskim z perspektywy Krakowa, Warszawy i Poznania”, interaktywny konkurs wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim - wydarzenia te miały swój oddźwięk w mediach m.in. w Powiatowej17. (Internetowej, Telewizyjnej, Prasowej, Radiowej) – dzięki temu działanie mające na celu wzmacnianie poczucia tożsamości terytorialnej, kulturowej i społecznej powiatu poznańskiego miało szerszy kontekst, https://powiat.poznan.pl/powiat/100-rocznica-powstania/ - współpraca w zakresie upowszechniania kultury i wiedzy o działaniach konserwatorskich z organami samorządowymi, muzeami. W 2018 roku powiat poznański zrealizował projekt dotyczący organizacji zwiedzania Muzeum Powstańców Wielkopolskich w Lusowie przez uczniów szkół, których organem prowadzącym jest powiat poznański - (muzeum odwiedziło 2400 uczniów) https://powiat.poznan.pl/niezwykle-lekcje-historii/
Nakłady finansowe	a) 153 488,00 zł. b) 1 461 573,82 zł.

	c) 193 640,73 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	Liczba przedsięwzięć i wysokość dofinansowania w ramach dotacji na prowadzenie prac konserwatorskich na terenie Powiatu: 18 przedsięwzięć; wysokość dofinansowania 1 461 573,82 zł. Liczba zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjnych w zakresie dziedzictwa kulturowego – 46.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Nie stwierdzono.

wizyta uczniów w Lusowie

zamek w Kórniku

Zespół pałacowo-parkowy w Będlewie

Cel strategiczny 1.		Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego powiatu poznańskiego
Cel operacyjny 1.3.		Rozwój potencjału turystycznego powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych
Działanie	1.3.1.	Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej powiatu poznańskiego
	1.3.2.	Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi, metropolitalnymi i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców

Działanie 1.3.1. Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej powiatu poznańskiego

Cel i zakres działania	Aktualizacja i ujednolicenie produktów turystycznych Powiatu Poznańskiego: Kontynuacja prac nad aktualizacją i ujednoliceniem produktów turystycznych Powiatu Poznańskiego w ścisłej współpracy z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną. Priorytet dla działań dotyczących produktów: POWIAT POZNAŃSKI Smakowicie, POWIAT POZNAŃSKI Kulturalnie, POWIAT POZNAŃSKI Rodzinnie, POWIAT POZNAŃSKI Aktywnie. Integracja oferty turystycznej Powiatu – „Jednoczyć przez informację”: Rozpowszechnianie informacji dotyczących walorów oraz usług turystycznych dostępnych na terenie Powiatu, poprzez wspólny kalendarz wydarzeń, certyfikację obiektów i atrakcji turystycznych, budowę wspólnych inicjatyw międzygminnych, np. bazujących na szlakach rowerowych lub tematycznych. Kontynuacja dotychczasowych działań w sferze audiowizualnej i internetowej (baza informacji „Co? Gdzie? Kiedy?” na stronie internetowej Powiatu, cykliczny telewizyjny program informacyjny „Powiatowa 17.”) oraz przygotowanie niskokosztowej wersji przewodnika o charakterze bezpłatnego folderu w wysokim nakładzie.
Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Promocji i Aktywności Społecznej. ▪ Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna.
Źródła finansowania	Budżet powiatu
Realizacja działania	Kontynuacja i ujednolicenie produktów turystycznych Powiatu Poznańskiego: a) Legendy Powiatu Poznańskiego – cykl legend z regionu ukazujących się na łamach Prasowej Powiatowej17. b) prezentacja wydarzeń i atrakcji turystycznych przez TRAMPka i TeniSówkę – cykl felietonów w Prasowej Powiatowej17. c) Certyfikacja Atrakcji Turystycznych Powiatu Poznańskiego: Lista obiektów, które uzyskały tytuł Rekomendowanej Atrakcji Turystycznej Powiatu Poznańskiego (rok 2018, kolejność alfabetyczna): Arboretum Instytutu Dendrologii Polskiej Akademii Nauk w Kórniku, Cascader Park w Kobylnicy, DELI Park – Park edukacji i rozrywki w Trzebawiu, Galeria Miejska w Mosinie, Gród Pobiedziska, Kórnickie Centrum Rekreacji i Sportu Oaza, Kuwaka – Centrum Sportów Wodnych w Pobiedziskach, Lodowisko Swarzędz, Majątek Rogalin, Makieta Borówiec, Mosińska Kolej Drezynowa, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, Muzeum Pałac w Rogalinie, Muzeum Powstańców Wielkopolskich im. Gen. Józefa Dowbora Muśnickiego w Lusowie, Muzeum Przyrodnicze Wielkopolskiego Parku Narodowego w Jeziorach, Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie w Uzarzewie, Muzeum-Pracownia Literacka Arkadego Fiedlera w Puszczykowie, Ośrodek Edukacji Leśnej “Dziewicza Góra”, Ośrodek Edukacji Leśnej “Łysy Młyn”, Park Dzieje w Murowanej Goślinie, Park Orientacji Przestrzennej w Owińskach, Park Wodny Octopus w Suchym Lesie, Pływalsnia

	w Koziegłowach, Pływalnia Wodny Raj w Swarzędzu, Skansen i Muzeum Pszczelarstwa im. Prof. Ryszarda Kosteckiego w Swarzędzu, Skansen Miniatur Szlaku Piastowskiego w Pobiedziskach, Tarnowskie Termy w Tarnowie Podgórny, Traperska Osada w Bolechówku, WakeCity w Stęszewie, WakeSpot w Owińskach, Zamek Kórnicki, Zespół Pałacowo-Parkowy Biedrusko. d) baza informacji (internetowa) na stronie powiatu. e) prezentowanie certyfikowanych atrakcji turystycznych w cyklicznej audycji Telewizyjnej Powiatowej17.
Nakłady finansowe	a)b)c) w ramach Prasowej Powiatowej17. – 21 678,55 zł (szacunek). c) e) w ramach Telewizyjnej Powiatowej17. – 43 540,56 zł (szacunek).
Efekty/produkty realizacji działania	Stopień wykorzystania bazy noclegowej Powiatu - 26,6 %. Liczba osób uczestniczących w imprezach w ramach zintegrowanej oferty turystycznej Powiatu – ok. 400 000.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Nie dotyczy

Certyfikaty atrakcji turystycznych

Działanie 1.3.2. Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi, metropolitalnymi i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców

Cel i zakres działania	1. Rozwój współpracy w dziedzinie turystyki z otoczeniem metropolitalnym i regionalnym. Rozwój wszechstronnej współpracy instytucjonalnej z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną, w tym m.in. wzrost uczestnictwa podmiotów z Powiatu Poznańskiego w akcji „Poznań za pół ceny”. Poszerzenie merytorycznych podstaw polityki rozwoju turystyki poprzez badania turystyczne (uczestnictwo w inicjatywie „Poznański barometr turystyczny”). Powiązanie oferty Powiatu z otoczeniem zewnętrznym (m.in. ze Szlakiem Piastowskim, Szlakiem Cysterskim, programami związanymi z tradycją Powstania Wielkopolskiego, regionalnymi szlakami turystycznymi, krajoznawczymi, rowerowymi). Współdziałanie z WOPR na rzecz bezpieczeństwa wodnego. 2. Wypracowanie efektywnych mechanizmów promocji zewnętrznej. Tworzenie atrakcyjnego dla turystów wizerunku Powiatu Poznańskiego, jako miejsca wypoczynku i rekreacji. Promowanie najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym obiektów zabytkowych, w tym m.in. szkolenia i warsztaty dla branży turystycznej, prezentacja oferty turystycznej na targach, wsparcie przy organizacji podróży studyjnych dla dziennikarzy zagranicznych, promocje na stronie internetowej PLOT, opracowywanie gier turystycznych i wydawnictw. 3. Popularyzacja turystyki wśród mieszkańców Powiatu i Metropolii. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców informacji na temat możliwości spędzenia wolnego czasu w najbliższym otoczeniu miejsca zamieszkania. Rozwój turystyki weekendowej poprzez promocję wydarzeń cyklicznych o charakterze lokalnym, adresowane do szerokiej grupy odbiorców: dzieci, młodzieży, osób starszych, rodzin. Wspieranie przez Powiat inicjatyw organizacji pozarządowych działających w sektorze turystyki w ramach otwartych konkursów ofert. 4. Współpraca z operatorami transportu publicznego w celu polepszenia dostępności komunikacyjnej najważniejszych atrakcji turystycznych Powiatu. Kontynuacja i rozwój działań związanych z autobusowymi liniami turystycznymi łączącymi duże osiedla mieszkaniowe z obszarami atrakcyjnymi turystycznie i szlakami rowerowymi. Poprawa dojazdu transportem publicznym do zespołu pałacowo-parkowego w Rogalinie.
Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Promocji i Aktywności Społecznej, ▪ Samodzielne stanowisko ds. transportu publicznego, ▪ Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna.

Źródła finansowania	▪ Budżet powiatu.
Realizacja działania	a) promowanie wydarzeń cyklicznych o charakterze lokalnym, adresowane do szerokiej grupy odbiorców: dzieci, młodzieży, osób starszych, rodzin na stronie www.powiat.poznan.pl, badania ruchu turystycznego we współpracy z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną i Metropolią Poznań, powiązanie oferty turystycznej z ofertami innych jednostek czy organizacji, współdziałanie z WOPR na rzecz bezpieczeństwa wodnego. b) współpraca z Poznańską Lokalną Organizacją Turystyczną m. in. udział w akcji „Poznań za pół ceny”, prezentacja oferty turystycznej na targach Tour Salon, wydana przez powiat poznański gra „Memory” oraz „Perły Powiatu Poznańskiego” również w 2018 roku stanowiła atrakcyjny materiał promocyjno-informacyjny na różnego rodzaju targach czy podczas innych wydarzeń https://powiat.poznan.pl/potwornie-dobre-granie-2/ c) przyznanie Certyfikatów Atrakcyjom Turystycznym Powiatu Poznańskiego i promowanie ich w mediach: Prasowa Powiatowa17., Telewizyjna Powiatowa17.
Nakłady finansowe	a) b) w ramach składek członkowskich w PLOT i Stowarzyszeniu Metropolia Poznań – 254 256,40 zł. c) w ramach nakładów związanych z Prasową i Telewizyjną Powiatową17. - 539 406,76 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	Wysokość nakładów finansowych na składkę Powiatu do PLOT oraz promocję turystyczną – 60 000 zł. Liczba zrealizowanych przedsięwzięć promocyjnych w zakresie turystyki – 107. Liczba przedsięwzięć i wysokość dofinansowania w ramach dotacji Powiatu dla inicjatyw organizacji pozarządowych w otwartych konkursach ofert – 24; 117 400,00 zł.
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Nie stwierdzono.

Targi Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon

Cel strategiczny 1.		Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego Powiatu Poznańskiego
Cel operacyjny 1.4.		Rozwój infrastruktury i oferty sportowo - rekreacyjnej
Działanie	1.4.1.	Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców
	1.4.2.	Wsparcie działalności sportowej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie zawodników i trenerów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe

Działanie 1.4.1. Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców

Cel i zakres działania	Realizacja działania jest zgodna z Narodowym Programem Rozwoju Sportu - Polski Sport 2024 oraz Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020. W wyniku przeprowadzonej diagnozy, oceniono, że dostępność infrastruktury dla mieszkańców powiatu poznańskiego nie jest równomierna, ponadto stały wzrost liczby mieszkańców powiatu w ostatnich latach, spowodował znaczne obciążenie obiektów sportowych, zwłaszcza na terenach silnie zurbanizowanych. Aktywność sportowa mieszkańców, uwarunkowana w dużej mierze dostępem do obiektów sportowo-rekreacyjnych, ma duże znaczenie dla utrzymywania dobrego stanu zdrowia, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia starzenia się społeczeństwa. Szybka dekapitalizacja obiektów i urządzeń sportowych wymaga prowadzenia stałych prac konserwatorskich, utrzymujących je w dobrym stanie technicznym. Środki na ten cel zostały zagwarantowane w budżecie Powiatu do 2021 r. (utrzymanie obiektów wybudowanych w ramach projektu: „Promocja zdrowia poprzez sport – zespół przyszkolnych otwartych boisk wielofunkcyjnych w Powiecie Poznańskim”). Działanie realizowane jest poprzez budowę i utrzymywanie w należytym stanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych zlokalizowanych przy placówkach oświatowych, a także organizowanie wydarzeń o charakterze sportowym, m. in. dla dzieci, młodzieży i środowisk senioralnych. Ponadto, realizacja działania jest możliwa dzięki działalności organizacji pozarządowych, poprzez zlecanie im zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji przez Powiat Poznański.
Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu, ▪ Wydział Inwestycji i Remontów, ▪ Organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	▪ Budżet Powiatu, ▪ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, ▪ Europejski Fundusz Społeczny, ▪ Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, ▪ Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
Realizacja działania	1. W zakresie realizowanym przez Wydział Inwestycji i Remontów: a) Wykonanie siłowni zewnętrznej dla Liceum Ogólnokształcącego w Puszczykowie, za kwotę 53.812,50 zł - w ramach projektu Promocja zdrowia poprzez sport – zespół przyszkolnych otwartych boisk wielofunkcyjnych w Powiecie Poznańskim Powiat Poznański zobowiązany jest do zachowania celów projektu przez okres 10 lat. b) Boisko wielofunkcyjne dla Zespołu Szkół nr 1 w Swarzędzu - w roku 2018 wykonana została dokumentacja za kwotę 43 050,00 zł. Realizacja planowa jest w roku 2019, za kwotę 850 000,00 zł.

	2. W zakresie realizowanym przez Wydział Promocji i Aktywności Społecznej: a) Promocja wydarzeń o charakterze sportowym m. in. dla dzieci, młodzieży i środowisk senioralnych. Informowanie o imprezach sportowych na stronie www.powiat.poznan.pl (zapowiedzi i relacje). Kalendarium wydarzeń – Internetowa Powiatowa17. (strona www). Aktywizacja fizyczna mieszkańców poprzez podejmowanie tematów związanych ze sportem amatorskim, wyczynowym, rekreacją w Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej17. b) Zlecanie zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym.
Nakłady finansowe	1a) 53 812,50 zł. b) 43 050,00 zł. 2a) w ramach nakładów związanych z Telewizyjną, Prasową, Radiową Powiatową17. – 539 406,76 zł. b) 495 471,90 zł.
Efekty/produkty realizacji działania	▪ liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych – 1 obiekt. ▪ nakłady na konserwację obiektów i urządzeń sportowych – brak danych. ▪ liczba zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym z zakresu kultury fizycznej – 73. ▪ liczba nagrodzonych osób fizycznych i trenerów oraz suma kwotowa przyznanych nagród - Nagrodzone osoby fizyczne: 12, nagrodzeni trenerzy: 3, nagrodzone drużyny: 1 (3 osoby w drużynie); suma kwot: 45 500 zł - (działanie w 2018 roku, nagrody za osiągnięcia w roku 2017).
Opis barier, trudności i zagrożeń w realizacji działania	Wymagane znaczne nakłady finansowe na budowę obiektów i ich utrzymanie. Wymagane tereny inwestycyjne w odpowiednich lokalizacjach. Zmotywowanie mieszkańców do korzystania z istniejącej infrastruktury. Opór sąsiadów przed inwestycjami sportowymi, z obawy przed hałasem, zakłóceniem porządku i pozbawieniem ich terenów zielonych.

siłownia zewnętrzna - Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Puszczykowie

Działanie 1.4.2. Wsparcie działalności sportowej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie zawodników i trenerów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe	
Cel i zakres działania	Działanie realizowane jest poprzez udzielanie dotacji na organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży z Powiatu Poznańskiego. Ponadto w ramach działania został wprowadzony system nagród dla sportowców za osiągnięte wyniki sportowe i trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Wsparcie udzielane przez Powiat Poznański będzie mieć zatem charakter finansowy jak i organizacyjny.
Podmioty realizujące działanie	▪ Wydział Promocji i Aktywności Społecznej Starostwa Powiatowego w Poznaniu ▪ Organizacje pozarządowe ▪ Kluby sportowe z terenu Powiatu Poznańskiego
Źródła finansowania	▪ Budżet powiatu
Realizacja działania	a) zlecanie zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji (m.in. upowszechnianie sportu dzieci i młodzieży, organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych) przez Powiat Poznański organizacjom pozarządowym i podmiotom uprawnionym. Promocja wydarzeń o charakterze sportowym m. in. dla dzieci, młodzieży i środowisk senioralnych. Informowanie o imprezach sportowych na stronie www.powiat.poznan.pl (zapowiedzi i relacje). Kalendarium wydarzeń – Internetowa Powiatowa17. (strona www). Aktywizacja fizyczna mieszkańców poprzez podejmowanie tematów związanych ze sportem amatorskim, wyczynowym, rekreacją w Telewizyjnej, Prasowej i Radiowej Powiatowej17. b) docenienie ludzi sportu - nagrody sportowe Powiatu Poznańskiego dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe oraz nagród dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Nagrodzono dwunastu młodych sportowców, troje zawodników drużyny oraz trzech trenerów
Nakłady finansowe	a) 495 471,90 zł, natomiast informowanie o wydarzeniach sportowych m.in. w ramach nakładów związanych z Telewizyjną, Prasową, Radiową Powiatową17. – 539 406,76 zł b) 45 500,00 zł
Efekty/produkty realizacji działania	▪ liczba zadań publicznych zleconych organizacjom prowadzącym działalność w zakresie kultury fizycznej - 73 ▪ liczba osób, którym przyznano Nagrody Sportowe Starosty Poznańskiego za osiągnięte wyniki sportowe – 18 (działanie w 2018 roku, nagrody za osiągnięcia w roku 2017) ▪ liczba imprez sportowych zrealizowanych przy wsparciu finansowym i organizacyjnym Powiatu Poznańskiego - 89

nagrody ze sportu